

Ruggengraat met meedenkhoofd

Wat vindt u van de volgende landmachtstelling: 'Een batterij, compagnie of eskadron kan prima gerund worden zonder al te veel officieren, maar loopt vast zonder de aanwezigheid van onderofficieren.'

Misschien een boude stelling, maar dit is - grof vertaald - de neerslag van de laatste Onderofficierenconferentie.

U las daarover wellicht in de Trivizier van april 2005.

Die bijeenkomst heeft me geprikkeld tot het schrijven van deze column, die natuurlijk niet objectief is, omdat A) ik onderofficier ben en

B) een column per definitie een persoonlijke mening weergeeft.

Het verslag in de Trivizier van april kopt naar aanleiding van de Onderofficierenconferentie zelfs 'Korps officieren overbodig geworden?' maar die kopvlag dekt geenszins de inhoudslading. Een Telegraaf-eyecatcher als het ware.

Ook al wordt de soep niet zo heet gegeten als zij wordt opgediend én is de Trivizier-vraagstelling ronduit retorisch, de onderofficier rukt gestaag op. Niet alleen binnen de aloude domeingrenzen van instructeur, leider en vakman, maar evengoed binnen het domein van de officier: aanvoerder, planner, gezagsdrager en adviseur.

- Adviseert de sergeant niet te allen tijde, gevraagd maar zeker ook ongevraagd, zijn commandant?

- Is de sergeant-majoor, de CSM voorop, niet de ethische waakhond binnen de eenheid, juist als het gaat om voorbeeldgedrag?

- Evalueert de oudere, meer ervaren onderofficier (al dan niet AIB/HIB-opgeleid) niet altijd zijn collega tijdens en na het geven van instructie?

- Schept het Hoofd Inwendige Dienst of de Opvolgend Pelotonscommandant niet de randvoorwaarden om zijn peloton zo goed mogelijk aan het werk te houden?

Ook dit zijn misschien retorische vragen, maar hopelijk verduidelijken ze waar ik naartoe wil.

De overgang tussen de twee domeinen wordt steeds naadlozer.

Nu kun je wel heel plastisch uitroepen dat er verschillen zijn (en die zijn er wel degelijk), maar er zijn veel meer overeenkomsten.

De onderofficier, voorheen de ruggengraat die onder alle omstandigheden zijn kennis en vaardigheden moest kunnen doorgeven aan zijn manschappen, is geëvolueerd tot, laten we zeggen, 'columna vertebralis'. De ruggengraat in het Latijn. De luxe variant van de ruggengraat. Let wel: luxe in gebruik.

Hij vertaalt niet alleen de bevelen in de praktijk, hij maakt ze ook. Hij is niet alleen de groepscommandant, technicus, specialist of verpleegkundige, hij leidt ze ook hoogstpersoonlijk op. De ruggengraat heeft, kortom, een deel van het hoofd gekregen, een 'meedenkhoofd'.

Daarom was ook ik zeer onder de indruk van de presentaties van de collega-onderofficieren Van Dijken en Vlasblom van 13 Infanteriebataljon Luchtmobiel Stoottroepen Prins Bernhard. Hun ervaringen zorgden ervoor dat ik mijn ruggengraat kippenviel liet maken. Hun gevechtservaring in Irak is voor mij het bewijs dat de onderofficieren tot veel in staat zijn. Voor de duidelijkheid: in alle gezamenlijkheid. Officieren, onderofficieren en niet te vergeten onze manschappen.

'De onderofficier rukt gestaag op'

Want zonder hun domein van uitvoerder/specialist en teamlid staan wij zelf het 'AS-hok' te vegen, uitrusting te tellen en 'roze lijsten' van voertuigen op te maken.

En ook zij kunnen voor situaties komen te staan waarin ze moeten beslissen over leven en dood ...

Zoals in Irak.

Marcel van Hemert

Sergeant der eerste klasse van het Dienstvak Logistiek, Regiment Geneeskundige Troepen